

Posudek bakalářské práce

Zuzana Věchetová, Židovská obec v Kolíně. Židovští obyvatelé v soupisových pramenech 16.-18. století, FF UK Praha 2006, 69 s. + obr. příloha.

Jedním z vděčných témat diplomových, případně bakalářských prací (jako je tomu i v daném případě), bývá zpracovávání dějin určité lokality ať již v souvislém časovém úseku zahrnujícím dějiny příslušné lokality od samých počátků až po mnohdy téměř „žhavou“ současnost, či pouze určitý úsek dějin zvolené lokality vztahující se k místu samotnému či konkrétní skupině obyvatelstva. Právě posledně jmenovaný způsob zpracování zvolila pro svou bakalářskou práci i Zuzana Věchetová, v níž se věnuje kolínské židovské obci v období od 16. do 18. století.

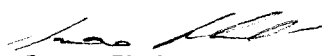
Kolínská židovská obec, po Praze druhá nejvýznamnější v Čechách, se stala v minulosti předmětem zájmu řady badatelů, takže i literatura věnovaná nejrůznějším aspektům jejich dějin je poměrně rozsáhlá. O to těžší byl úkol, který si stanovila autorka předkládané bakalářské práce, a sice zhodnotit stávající literaturu k dané problematice a především důkladně prozkoumat dochované prameny a jejich výpovědní hodnotu a naznačit další možnosti budoucího studia.

Bezprostředně v úvodu je potřeba zdůraznit, že v celé práci se výrazně odráží autorčin blízký vztah k obci a z něho plynoucí zájem proniknout do problematiky co nejhluběji. Z práce je tak na první pohled patrná cílevědomost, snaha o maximální systematičnost, jež se projevuje i ve struktuře celé práce. Ta je rozdělena do pěti základních oddílů, kdy v prvním a druhém je podána přehledná charakteristika stávající literatury a skupin pramenů využitých autorkou při její práci. V dalších částech postupuje Z. Věchetová od základního přehledu věnovaného vzniku a počátkům kolínské židovské obce, respektive od prvních doložených zmínek o židovských obyvatelích v Kolíně v roce 1379 až do 19. století, přičemž se dotýká i některých aspektů jejich života. Zásadní část práce představuje rozbor dochovaných archivních pramenů. Zde se autorka zaměřila především na práce soupisové povahy vyhotovené místními úřady (16. století), především však pramenům vzniklým z popudu úřadů centrálních (soupis poddaných podle víry, katastry, soupisy židovských obyvatel), stranou nezůstaly ani matriky. Jednotlivé prameny exaktně charakterizovala a naznačila tak možnosti jejich výpovědní schopnosti.

Nedílným, velice užitečným a ilustrativním doplňkem práce jsou přílohy ať již ve formě textové (zpráva kolínského rychtáře Jana Pachty z Rájova z roku 1596 o počtu Židů platících berní), tabulkové (počty židovských obyvatel, jejich sociální zařazení, profesní struktura a d.) a . V souvislosti s přehledy týkajícími se především sociální a profesní struktury židovské populace v Kolíně by bylo vhodné tabulky doplnit eventuelně o grafy ilustrující jednotlivé změny v průběhu sledovaného období, případně doplnit o srovnávací údaje z jiných měst.

Autorka prokázala velmi dobrou orientaci v literatuře, schopnost pracovat s jednotlivými typy pramenů a přehledným způsobem je analyzovat. Vzdor velice náročnému a široce pojatému tématu lze s potěšením konstatovat, že se v něm autorka „neztratila“, naopak prokázala patřičnou erudici, umění zaměřit se na podstatné a připravit si tak prostor pro další práci.

Závěr: práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit jako výbornou.

PhDr. Ivana Ebelová, CSc.
vedoucí práce

V Praze dne 11. září 2006